

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 02-04-2024

Mødedato Tirsdag d. 02. april 2024 kl. 08:30

Mødested Lokale 425, Skelbækvej

Mødedeltagere Jan Kørpe Christensen, Michael Christensen, Cathrina Aaes
Sørensen, Jens Wistoft, Søren Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets budgetlægning 2025 - 2028.....	4
Orientering om resultater af effektmål 2023.....	6
Godkendelse af nye målgrupper og tilgange til forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom	8
Orientering om ansøgning til KL's forebyggelsespris.....	11
Godkendelse af proces for temahandleplan for mad og måltider.....	12
Orientering om forebyggelsesarbejde vedrørende mad og måltider.....	14
Gensidig orientering.....	15
Underskriftsside.....	16

Punkt 24: Godkendelse af dagsorden

21/36399

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at dagsordenen godkendes

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

Godkendt.

Punkt 25: Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets budgetlægning 2025 - 2028

24/8936

Sagsfremstilling

Denne sag vedrører den kommende budgetlægningsproces på Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets område og skal give et overblik over, hvad der skal arbejdes videre med.

Økonomiudvalget behandlede den 5. marts 2024 rammeudmeldingen til de stående udvalg.

I det omfang, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget konstaterer driftsudfordringer i budgetrammerne, skal de håndteres indenfor udvalgets egen ramme og udmøntes i det bidrag, som udvalget afleverer juni 2024.

Drift

Jf. rammeudmeldingen er opgaven på driftssiden,

- at udarbejde et budgetbidrag, der svarer til den udmeldte ramme
- at håndtere eventuelle udfordringer indenfor rammen (udfordringer og løsningsforslag)
- udarbejde specielle bemærkninger til budgetbidraget
- udarbejde bidrag til udvidelseskatalog (driftsønsker) inden for en ramme på 2,0 mio. kr. Forslagene prioriteres af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Sideløbende med behandling af budgetbidraget igangsættes en proces, hvor udvalgene skal forholde sig til om det er muligt at bidrage til en tværgående prioriteringspulje til varig drift. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget kan tilkendegive, hvilke områder/opgaver der eventuelt skal undersøges for muligheden for at bidrage til puljen.

Anlæg

På anlægsområdet er der ikke udmeldt en anlægsramme. Der er samlet set 143,0 mio. kr. til prioritering i perioden 2025-2027.

Der igangsættes en proces for udarbejdelse af nye anlægsforslag, som skal prioriteres af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Forslag til nye anlægsprojekter kan eventuelt tage udgangspunkt i inspirationskataloget med 10 års sigte.

Herudover er der mulighed for at fremsætte forslag til akutte anlæg indenfor Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets område.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ingen anlægsprojekter på investeringsoversigten for 2025 – 2028.

Tidsplan

Der foreslås følgende tidsplan for Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets behandling af budget 2025-2028,

- 2. april 2024: Udmelding af udvalgets budgetramme 2025-2028.
- 7. maj 2024: 1. behandling af udvalgets budgetbidrag.
- 14. maj 2024: Høring af Seniorråd og Handicapråd og udtalelse fra Sektorudvalget for Social & Sundhed.
- 4. juni 2024: 2. behandling af udvalgets budgetbidrag.

Økonomi og afledt drift

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets budgetramme udgør:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Forebyggelse og Sundhedsfremme	7.376	7.376	7.736	7.736
Aktivitetsbestemt medfinansiering	287.213	287.213	287.213	287.283
Udvalget i alt	294.589	294.589	294.589	294.589

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at budgetprocessen igangsættes som anført,

at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget fremkommer med forslag til både driftsudvidelsesønsker og forslag til nye anlægsprojekter, og

at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget tilkendegiver, om der er områder/emner, der skal undersøges for muligheden for at bidrage til tværgående prioriteringspulje.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

1. at godkendt.
2. at udvalget peger på følgende forslag til yderligere beregning: Nye forebyggelsesinitiativer (særligt målrettet børns trivsel), fokus på mental trivsel, endnu mere fokus på uvisiterede tilbud i sundhedscentret, økonomi til kronikerhandleplanen, forebyggelse af nikotinformbrug, forebyggelse af cannabis-misbrug, midler til sundhedsfremmemærke, forebyggelse for handicappede, forebyggelse af opioide-misbrug.
3. at udvalget har ikke forslag.

Bilag

Rammeudmelding budget 2025 -.WT

Ændringer til budget 2025 - 2028-WT

Samlet bilag - anlæg inspirationskatalog med 10 års sigte revideret februar 2024.WT

Punkt 26: Orientering om resultater af effektmål 2023

23/13249

Sagsfremstilling

Udvalget bliver i denne sag orienteret om resultater for effektmål 2023.

Udvalget godkendte september 2022 effektmål med tilhørende indikatorer for perioden 2023-2026, hvor indikatorerne er med til at beskrive udviklingen i effektmålet.

Udvalget blev på udvalgs mødet maj 2023 orienteret om baseline for indikatorerne. En baseline er en grundlinje eller mållinje, og en baseline-måling er en måling, der foretages i starten af en indsats. Baseline-målingen anvendes ved indsatsens afslutning som et sammenligningsgrundlag til at vurdere, hvorvidt indsatsen har haft en effekt.

Effektmålene er med til at sætte retning for forvaltningens arbejde i perioden 2023-2026.

Effektmålene tager udgangspunkt i Aabenraa Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik, Handicappolitik, Sundhedspolitik og Demensstrategi.

Overordnet viser resultaterne en positiv udvikling for en ud af syv indikatorer og to indikatorer har haft tilbagegang. For fire indikatorer gælder, at baseline først er dannet i 2023, og derfor kan der ikke siges noget om udviklingen før 2025.

Unge trives i Aabenraa Kommune

Det er positivt, at 83 % af de unge i 8. klasse trives.

Misbrugere har en velfungerende hverdag

82 % af de borgere, der har haft et forløb i Rusmiddelcentret, og som har besvaret spørgeskemaet, oplever at de har en velfungerende hverdag.

Rygestop

Den Nationale Sundhedsprofil Midtvejsundersøgelsen 2023 leverer ikke data på kommune niveau. Men de nationale tal viser, at andelen af voksne borgere i Region Syddanmark, som ryger dagligt, er faldende. Ligeledes er andelen af daglig rygere mellem 16 – 24 år faldende fra 2021 til 2023. Dog skal man være opmærksom på, at andelen af unge, som bruger røgfri nikotinprodukter, er stigende.

BMI

Der ses en stigning i andelen af unge med BMI over 30 fra fire % til seks %. Der ses en lignende tendens på en to procent stigning fra 2021 til 2023 ifølge Den Nationale Sundhedsprofil Midtvejsundersøgelsen for Region Syddanmark.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Læsevejledning, effektmål - SFU.pdf

Resultater effektmål 2023, SFU.pdf

Punkt 27: Godkendelse af nye målgrupper og tilgange til forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

24/8260

Sagsfremstilling

Udvalget skal i denne sag godkende øgede aktiviteter samt differentierede indsatser for borgerforløb som følge af Sundhedsstyrelsens udarbejdede kvalitetsstandarder ”Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom”, januar 2024.

Aabenraa Kommunes Sundhedscenter varetager i dag forebyggende tilbud for patientgrupper med kroniske sygdomme (diabetes, KOL, hjertekarsygdomme), forebyggende initiativer i forhold til overvægt, depression, ryge- og nikotinafhængighed samt tilbud i forhold til kræftrehabilitering.

Nye målgrupper

I de nye kvalitetsstandarder fra Sundhedsstyrelsen udvides målgruppen for borgere, som skal tilbydes forløb, til også at omfatte borgere med muskel- og skeletlidelser – herunder borgere med lænde- og rygsmerter. En del kommuner tilbyder desuden forebyggelsestilbud for borgere med begyndende osteoporose (knogleskørhed).

Borgere, der er ramt af lænde- og rygsmerter, indgår i et forløbsprogram sammensat af forskellige tilbud, som allerede nu udbydes af Sundhedscenteret. Aabenraa Kommune udbyder forløbsprogrammet efter aftale indgået mellem Region Syddanmark og alle kommunerne i regionen. En udvidelse af målgruppen vil forventeligt betyde en stigning i antallet af borgere, som benytter sundhedscenterets ydelser. Et forsigtigt skøn estimerer en stigning på 50 borgere årligt.

I forhold til borgere, som får konstateret begyndende osteoporose, foreslår Sundhedscenteret udvikling af forløb for anslået 30 borgere om året.

Direkte borgerhenvendelser

Benyttelse af Sundhedscenterets tilbud har hidtil krævet henvisning fra praktiserende læge, sygehus eller andre kommunale enheder. Sundhedscenteret foreslår at understøtte den nye kvalitetsstandard, hvor det anbefales at åbne op for direkte borgerhenvendelser uden henvisning fra læge eller sygehus. Borgere med kronisk sygdom, som falder inden for målgruppen, og selv henvender sig med ønske om et forebyggelsestilbud, skal som minimum tilbydes en afklarende samtale og evt. et digitalt sundhedstilbud. Sundhedscenteret vil efter en afklarende samtale orientere borgerens praktiserende læge om henvendelsen.

Et opmærksomhedspunkt er, at ikke alle kroniske lidelser er omfattet af Sundhedscenterets tilbud. Det betyder, at Sundhedscenteret for nuværende ikke kan tilbyde forløb for alle borgere med kroniske lidelser. Dog vil der ske en monitorering af de henvendelser, som ikke falder ind under centerets målgrupper.

Ny praksis i forhold til differentierede indsatser

Et andet element i den nye kvalitetsstandard drejer sig om, at der skal være mulighed for at differentiere indsatser på baggrund af borgernes funktionsevne, motivation og sundhedskompetencer, således at kommunerne kan målrette og prioritere indsatser bedst muligt. Nogle borgere skal have mere hjælp og støtte til at håndtere sygdom og egenomsorg i hverdagen end andre.

I forhold til Sundhedscenterets ydelser vil det betyde, at borgere, som har en mere kompleks sundhedsprofil, eventuelt kombineret med andre sociale udfordringer, vil modtage en mere intensiv indsats end borgere, som vurderes at være ressourcestærke. Forløb for den samme kroniske lidelse kan således gennemføres forskelligt alt afhængigt af det individuelle udgangspunkt.

Kompetenceudvikling

Som del af den løbende kompetenceudvikling i Sundhedscenteret vil der blive arbejdet på bredt at kunne tilbyde forebyggende samtale om alkohol, som er et af de nye krav i kvalitetsstandarden.

Økonomi og afledt drift

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og Social- og Seniorudvalget besluttede på møder henholdsvis den 5. og 6. december 2023, at DUT-midler til det nære sundhedsvæsen fra 2024 fordeles på følgende vis:

- $\frac{3}{4}$ af midlerne, svarende til ca. 1,552 mio. kr., tilføres Sygeplejen til at videreudvikle akutteamet.
- $\frac{1}{4}$ af midlerne, svarende til ca. 0,518 mio. kr., tilføres Sundhedscentret til at udbygge de kommunale kronikertilbud.

Sundhedscentrets andel i 2024 og fremover fordeles således:

Osteoporose indsats for 30 borgere/år 0,075 mio. kr.

Lænde/ryg indsats for 50 borgere/år 0,200 mio. kr.

Øget tilgang til afklarende samtale og differentieret indsats 0,243 mio. kr.

I alt 0,518 mio. kr.

I 2024 vil indsatserne først være iværksat fra april måned, for hvilket ovenstående udgift vil være 75% i 2024.

De resterende 25% anvendes i 2024 til udvikling og kompetenceudvikling indenfor nye diagnoser samt kompetenceudvikling inden for forebyggende samtale om alkohol.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller

at der sker en udvidelse af Sundhedscenterets målgruppe til også at omfatte borgere med begyndende osteoporose og borgere med lænde- og rygsmerter,

at det skal være muligt for borgere at henvende sig direkte til Sundhedscenteret uden henvisning fra læge eller sygehus og

at der skal arbejdes med differentierede indsatser ud fra borgernes sundhedsmæssige og sociale udgangspunkt afhængig af den individuelle faglige vurdering.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

1. at godkendt.
2. at godkendt.
3. at godkendt.

Punkt 28: Orientering om ansøgning til KL's forebyggelsespris

15/14290

Sagsfremstilling

Med denne sag orienteres udvalget om ansøgning til KL's forebyggelsespris 2024.

KL har siden 2019 årligt uddelt en forebyggelsespris, og i år sker det på KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum i maj måned. I 2024 er temaet digitale løsninger i tilbud til borgere med kronisk sygdom.

Aabenraa Kommune har i samarbejde med Liva Healthcare udarbejdet en ansøgning, der er indsendt til KL ved indstillingsfristen den 20. marts 2024. Indstillingerne bliver vurderet af KL's fagsekretariat og et dommerpanel. De tre finalisters digitale løsninger bliver præsenteret på det Social- og Sundhedspolitiske Forum, hvor vinderen også bliver kåret.

Aabenraa Kommune har samarbejdet med Liva Healthcare siden 2016, og det er derfor en velafprøvet digital løsning, som ansøgningen omhandler. På ansøgningstidspunktet har knap 1.900 borgere været aktive på løsningen og modtaget digital vejledning. Løsningen giver borgere, der ikke har mulighed for eller lyst til fysisk fremmøde i Sundhedscentret mulighed for alligevel at få vejledning om de livsstilændringer, de ønsker at opnå.

Ansøgningen er vedlagt til orientering, og det er muligt at se mere om Liva-løsningen på Sundhedscentrets hjemmeside: <https://sundhedscentersyd.dk/sundhedscenter-tilbud/liva-sundhedsvejledning-paa-din-telefon-eller-tablet>.

Lovgrundlag

Sundhedsloven § 119.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Indstilling til KLs forebyggelsespris 2024-WT

Punkt 29: Godkendelse af proces for temahandleplan for mad og måltider

24/8477

Sagsfremstilling

I denne sag skal udvalget godkende opstartsprocessen for udarbejdelse af en temahandleplan for mad og måltider.

Det overordnede formål med en temahandleplan for mad og måltider er at sikre rammer og retningslinjer for kommunens arbejde med at fremme sunde mad- og måltidsvaner hos borgerne. Det er vigtigt, fordi sunde mad- og måltidsvaner, kombineret med fysisk aktivitet, har stor betydning for at fremme og bevare et godt helbred og for at forebygge en række livsstilssygdomme som bl.a. type-2-diabetes, overvægt, hjerte-kar-sygdomme m.v.

Kommunens eksisterende kostpolitik er fra 2008, og forvaltningen vurderer, at den ikke længere er tidssvarende. Som beskrevet i kommunens sundhedspolitik arbejdes der ikke længere med specifikke politikker på forebyggelsesområdet, men i stedet med temahandleplaner. En temahandleplan for mad og måltider vil derfor fungere som en overordnet ramme, der på tværs af kommunens forvaltninger kan være med til at udtrykke kommunens generelle holdning til måltider og ernæring. Temahandleplanen kommer dermed til at omfatte et bredt område, herunder Sundhedsplejen, daginstitutioner og madservice på ældreområdet.

Mad og måltider som begreb er mange ting, og er for den enkelte borger i høj grad forbundet med tradition, kultur og følelser. Men økonomisk formåen, personlige kompetencer, og tilgængelig tid er også med til påvirke mad- og måltidsvaner. For de steder som dagligt tilbereder mad og måltider i kommunalt regi gør det sig sandsynligvis også gældende, at de er præget af at kunne gøre tingene på en bestemt måde, og arbejder ud fra en ambition om at tilberede mad og måltider, som passer til den målgruppe, der skal serviceres - inden for en økonomisk ramme. Samtidig med at der arbejdes på at sikre mad og måltider, som er ernæringsmæssigt sunde, indbydende og velsmagende.

Ovenstående tematik bør en temahandleplan for mad og måltider forholde sig til. Ud over hensynet til dette har Aabenraa Kommune en række planer og politikker, som en temahandleplan også skal relatere sig til: Udviklingsstrategien ”Det Gode Liv”, sundhedspolitikken, strategi for bæredygtig udvikling mv. Hertil kommer et fagligt fundament i form af retningslinjer og anbefalinger fra andre myndigheder, herunder Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om mad og måltider.

Processen

Forvaltningen foreslår, at udarbejdelse af temahandleplanen kommer til at ske i samarbejde med deltagere fra relevante fagområder som: Dagtilbud, skoler, Sundhedsplejen, Sundhedscenteret, Mad & Måltider samt Kultur og Fritid m.fl. Repræsentanter for disse områder kan indgå i en arbejdsgruppe, som gennem bidrag kan sikre temahandleplanens faglige fundament.

Processen påbegyndes i foråret 2024, og det er ambitionen, at forslag til en temahandleplan for mad og måltider kan forelægges til udvalget til efteråret med mulighed for høring i andre fagudvalg inden teamhandleplanen sendes til godkendelse i Byrådet. Varigheden af temahandleplanen foreslås at være for en periode på 2 år, hvilket giver mulighed for dels at afprøve eventuelt nyt, dels opsamle erfaringer. Der bliver tillige mulighed for eventuelt at definere områder, som der ønskes et særligt fokus på i en afgrænset periode.

En godkendelse af temahandleplan for mad og måltider vil betyde, at denne erstatter kommunens kostpolitik fra 2008.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at udarbejdelse af temahandleplan for mad og måltider igangsættes,

at temahandleplanen bliver gældende for en periode på to år 2024-25,

at udvalget får fremlagt udkast til temahandleplan i efteråret 2024 og

at temahandleplanen erstatter kommunens kostpolitik fra 2008.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

1. at godkendt.
2. at godkendt.
3. at nyt udkast til procesplan fremlægges på næste udvalgs møde.
4. at godkendt.

Bilag

Overordnet kostpolitik.pdf

Punkt 30: Orientering om forebyggelsesarbejde vedrørende mad og måltider

24/8477

Sagsfremstilling

Med denne sag orienteres udvalget om forebyggelsesarbejdet vedrørende mad og måltider i andre kommuner.

Hensigten med denne sag er at orientere udvalget om det forebyggelsesarbejde, der foregår vedrørende mad og måltider i andre kommuner, som indflyvning til sagen om en temahandleplan om samme emne.

Der foregår således i flere andre kommuner forskellige indsatser for at fremme anvendelsen og forbruget af sund og bæredygtig kost. Det gælder f.eks. kost i daginstitutioner, på skoler, på plejehjem, i idrætshaller, kommunale kantiner m.v. Nogle kommuner har også fokus på bæredygtig og klimavenlig kost, mens andre prioriterer måltidsdelen som ramme for sunde og aktive fællesskaber.

Under punktet deltager en repræsentant fra Sund By Netværket virtuelt med et oplæg.

Lovgrundlag

Sundhedslovens § 119.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

Taget til efterretning.

Punkt 31: Gensidig orientering

21/36399

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringer tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

Taget til efterretning.

Punkt 32: Underskriftsside

21/36399

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen bedes alle medlemmer trykke ”godkend”.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 02-04-2024

Godkendt.